

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. — Претплата се полаже у Београду код Уредништва „Краљ-Миланова ул. бр. 16. Терезије“ а у унутрашњости код овлашћених скупљача или на пошти. — Цена је листу на годину 20 динара, на по године 10 динара. За иностранство на годину 30 динара. За писаре при начелствима, практиканте у опште, општинске писаре оних општина које су већ претплаћене и за жандарме, у пола цене. Поједини бројеви не продају се. — Рукописи не враћају се. — Писма само плаћена примају се. — Огласи примају се по погодби.

ЛИСТ УРЕЂУЈЕ ОДБОР

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК Н. ДИМИТРИЈЕВИЋ

СВЕТОЗАР ЈАЊИЋ

НАЧЕЛНИК МИНИСТАРСТВА ПРАВДЕ — БИВ. ИНСПЕКТОР МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА.

Ред је, да ову фотографију пропратимо са неколико скромних речи. Г. Јањић био је до скоро инспектор једног важног ресора. Још тада били смо решени да му слику донесемо, што, ако и доцне, ево сада чинимо. Правне науке свршио је г. Јањић у Београду 1871. г. По свршеним наукама био је практикант све до 1874. год. У то време црпео је прва знања канцеларијске администрације. Од 1874. па до 1881. године био је писар. Од 1881. до 1889. год. био је судија а по том начелник окр. пожаревачког. 1890. године постављен је за судију апелационога суда. 1893. г. за судију Касационога Суда. 1896. год. постављен је за инспектора минист. унутр. дела а ове године за начелника министарства правде. То је кратак опис чиновничке службе г. Јањића. Па ипак, она је скроз проткана савешношћу, самопрегоревањем и строгим испуњавањем чиновничке дужности у опште. Ми са задовољством констатујемо, да је и г. Јањић много са своје стране допринео, те је наш лист са успехом отпочео да врши свој задатак. Он је још у први мах проценио његов значај, па је одушевљено и пожртвовано радио на томе, да наш лист прокрчи себи пута за будућност... Хвала и признање нека је са наше стране и г. Јањићу, који је дао скромна доказа своје љубави према овако једној корисној појави... Само поред таквих људи, који су прожети правим осећајима наших потреба и опште наше користи као што је г. Јањић, и она господа, чије смо слике већ доцели на овом месту — наш ће лист гледати смело и отворено у своју осигурану будућност.

КРЕТАЊЕ ПОЛИЦИЈСКИХ ЧИНОВНИКА

Постављени указом од 5. новембра о. год.

г. Аврам Поповић, бив. срески писар, за писара I класе среза лепеничког окр. крагујевачког;

г. Сретен Брзак, бив. срески писар, за писара I класе среза звишког округа пожаревачког;

г. Спасоје Ивановић, писара I класе среза лесковачког окр. врањског, за писара I класе среза и округа тимочког по потреби службе;

г. Ђорђе Илић, писар I класе Управе града Београда, за писара I класе среза жупског окр. крушевачког;

г. Ђока Вуковић, писар I класе Управе града Београда, за писара I класе среза пчинског окр. врањског;

г. Милан Ђукић, бивши срески писар, за писара I класе среза пољаничког, окр. врањског;

г. Михајло Мијовић, писар I кл. среза јасеничког, окр. крагујевачког, за писара I кл. среза лесковачког, окр. врањског;

г. Јеврем Ж. Протић, писар II класе среза параћинског, за писара I класе истог среза и округа;

г. Милорад Пешић, писар I класе среза жичког окр. рудничког, за писара I класе среза таковског, истог округа;

г. Владимир Маленовић, писар I кл. среза беличког, окр. моравског, за писара I класе среза жичког, окр. рудничког, по потреби службе;

г. Драгомир Ђерић, бив. судски писар, за писара II класе среза брзопаланачког, окр. крајинског;

г. Михаило Стефановић, писар II кл. среза и окр. нишког, за писара II класе среза црногорског, округа ужичког, по потреби службе;

(НАСТАВИЋЕ СЕ)



РАСПИСИ

КРАЉЕВСКО-СРПСКО
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

ПМ 21.235.

11. октобра 1897. год.
у Београду.

Свима окружним Начелствима и Управи града Београда.

Дешава се често да се код појединих ухваћених зликоваца нађе какво војно оружје, а нарочито војничка пушка: па истражна власт не трага ништа о томе одкуда кривцу тако оружје.

Како је потребно да оваки случаји не остају без истраге и не расветљени, то наређујем, да у будуће дотичне истражне власти увек, кад се при неком кривцу нађе какво војно оружје, учини најозбиљнију истрагу од куда му то оружје; па према стању ствари, које буде истрага показала односно истог оружја, да истражна власт и по томе учини даље што буде потребно, а овамо о сваком таком случају извешће поднесе и јави шта је са нађеним оружјем урадила?

Министар
унутрашњих дела,

Јевр. А. Андоновић с. р.

ПОЛИЦИЈСКЕ РЕФЛЕКСИЈЕ

(НАМЕЊЕНО ПРЕСТОНИЧКОЈ ПОЛИЦИЈИ)

ПИСМЕ

Један члан београдске полиције.

(НАСТАВАК)

Пре свега, из оваких података, које нам београдска престоничка полиција даје и који су, узгред буди речено, потпуно верни, не може се доћи ни до каквог правилног закључка, нити се може дати потпуна слика *полицијске физиономије Београда*, а најмање још и њена *класификација*.

Да учинимо своје рефлексије на податке, који нам се пружају.

У добро организованим европским полицијама *општој полицијској физиономији основа је*: свет, који је друштво жигосало и избацило — на улици; свет, који је раскрестио с породицом и друштвом и нашао се — на улици; и, најзад, свет, који је друштво напустило и оставило га — на улици. Једном речи, сав онај *бесиосличарски свет, људи без занимања*, који самом том квалификацијом подпадају под дужносно старање полиције.

Све остало што се јавља у општој полицијској физиономији само је *детаљ, класификација*, премештање из рубрике у рубрику.

Полази се са основице: *бесиосличарски свет*, који после регрутује — *људе од фаха*: убице, коцкаре, блуднице, фалсификаторе, варалице, кесароше и т. д. све детаље, сву класификацију опште полицијске физиономије.

Та основица у општој полицијској физиономији, у европским полицијама обрађена је најбрижљивије и њој се поклања највећа пажња. За своју обраду она има ваздан и срестава и начина, којима се помаже и која ћемо, у даљем излагању изнети.

Београдска престоничка полиција није у стању, да вам изнесе *основу своје опште полицијске физиономије*.

Подаци, које београдска престоничка полиција пружа, само су *резултат — канцеларијског рада*. Иза резултата је — ништа, или број, који ужасава.

Према подацима, које београдска престоничка полиција пружа и које смо извели, *класифицирана полицијска физиономија Београда даје овакав резултат за осам месеца*:

иступних криваца	2604
административних иступних криваца	1209
просечан број лица у потерама	1920
из „Списка познатих лопова и кесароша“	200

Свега 5933

Та цифра, 5933, преставља *општу полицијску физиономију Београда*.

Ради бољег рачунања, у заокругљавању броја становништва, да заокруглимо и ову цифру: на 60.000 становника Београда, 6.000 лица, која улазе у општу полицијску физиономију.

Из овога опет, по тачном рачуну, излази, да на 10 становника дође по 1 иступник.*

Ужасан број!

Но ово још није све.

У број, који горе исписасмо и који преставља општу полицијску физиономију Београда, улазе само она кривична дела за која је надлежна да их расправи београдска престоничка полиција. У тај број не улазе кривична дела за која су надлежни: *војни или грађански судови*. Ова последња дела индиферентна су за београдску престоничку полицију и о њима она нема никаквих података. У толико се само интересује, у колико се ње тиче као полиције сигурности; брижљиво их, и често с виртуозношћу ислеђује и ислеђену кривицу предаје суду и онда — све прелази у заборав; података у таквим кривичним делима Управа града Београда нема, а коме би још и такви подаци затребали, имао би да се месецима зарони у архиве и деловодне протоколе шест квартова и једног комесаријата (Топчидер).

Да не идемо даље. Да за сад не износимо, да у општу полицијску физиономију спада: досељавање проблематичних личности из унутрашњости Србије или из иностранства, добегавање страних војника и т. д. — о чем београдска престоничка полиција или нема никаквих података, или само толико што се какав случај (н. пр. добегавање страних војника) региструје протоколом саслушања и баца у архив, а личност пусти низ чаршију, па — што јој Бог да.

Жалимо што за сад немамо никаквих података, који би нам могли показати бројно стање полицијске физиономије Београда и у овом погледу. Али, тај број, који, извесно, преставља озбиљну цифру, у збиру с бројем, којим већ означисмо општу полицијску физиономију Београда, могао би још више ужаснути размером, којом смањује број становника на који долази растући проценат лица, што се региструју по полицијским анализима.

Но, срећом по Београд, овај број што ужасава и који на први поглед, као да даје детаља опште полицијске физиономије Београда, у ствари, можда, не досеже до те величине, али, несрећом по београдску престоничку полицију, по њеним подацима немогуће га је и сазнати.

Да то утврдимо.

Београдска престоничка полиција дала нам је податке, које је била у стању дати.

Да их аналишемо.

Као што смо већ истакли, у европским полицијама, основа је општој полицијској физиономији: *бесиосличарски свет, људи без занимања*.

Међу тим, те *основе београдска престоничка полиција нема*.

Кад се из *детаља опште полицијске физиономије београдске полиције*, издвоји основа, или расмотри рубрика, у рапорту Господину Министру унутрашњих дела за осам месеца, носи наслов: „кажњени за скитњу“, која преставља цифру 1419 лица, и упореди с бројем, који дају *потере* и чија цифра досеже до 1920 лица, — онда се намеће једно питање на које нам никакви подаци београдске полиције не могу дати ни тачна, ни јасна, ни *дужносна* одговора.

Потере се у београдској полицији врше већ од вајкада, скоро од кад она постоји; а рубрика опет „кажњени за скитњу“, можда, годинама, али извесно од последњих 3—5 година, преставља, с незнатним разликама, сталну цифру.

Је ли сад број 1920, лица из потера, идентичан с бројем 1419, „кажњених за скитњу“?

Јесу ли „кажњени за скитњу“ и лица из потера, једна и иста лица?

* Према статистичким подацима: „Попис становништва и домаће стоке у Краљевини Србији 31-ог децембра, 1895. године,“ од 1897. године, број становника износи 59.115 лица у опште. Према томе, дакле, нетачна је и ова размера, која се, ради лакшег рачунања, поставља као 6.000 : 60.000; управо би ваљало да буде: 6.000 : 54.000 и онда излази: да на осам лица долази по једно иступно кажњено.

И, најзад, као резиме, је ли у основи опште полицијске физиономије Београда, одиста број *бесполичирског света, људи без занимања*, испео се само на цифру, коју та рубрика показује.

На сва та питања београдска престоничка полиција — не може да одговори.

Извесно је, да један од ова два броја не постоји, већ се један у други сливају, једно су исто, јер су иста лица: само су „кажњени за скитњу“ *кажњена* лица из потера.

Међу тим, кад београдска полиција хоће да пружа податке своје физиономије *она их двоји*.

У несигурности података београдске престоничке полиције друкчије се опет не сме узети, па тако издвојене, само у анализа њених података, задржавамо их и ми.

Ни мало се боље не стоји ни са осталим детаљима опште полицијске физиономије Београда.

Загледајте у бројеве: блудничења, прошње, коцкања, пијанчења, нерета, невенчаног живота, крађе, подвођења, преваре, — сва та класификација опште полицијске физиономије намеће питања: *о индентитету личности*, који, у резултату, представља *одређеност и утврђеност опште полицијске физиономије Београда*.
(НАСТАВИТЕ СЕ)

ИСТРАГА

VI

О крађи.

(НАСТАВАК)

Задаци стражарења, у унутрашњим просторијама какве куће, у којима се има каква крађа да изврши, спадају у опште у ред најтежих, за лоповске помоћнике (стражаре); јер је за то потребна велика дрскост и присуство духа, те да се њихово присуство у самој кући, или ма у ком другом простору куће, мотивисати може. За то се у томе смислу и правцу дешавају врло необични случајеви, који показују између осталог и веома велику умешност у таким пословима и предузећима.

Да је то доиста тако, нека послужи овај случај као доказ:

Неки имућни сељак, отиде једном са свом својом чељадом на њиву да тамо посвршава потребан посао. При поласку он беше закључао сву кућу и све одаје у њој. Пошто је на њиви наредио, шта ће и како ће да се ради, он се врати сâм кући натраг. Но на његово велико изненађење затекне капију отворену, а у авлији нађе једну циганку, која га на мах предупредне са пребацивањем, што је кућу оставио закључану, јер је она била већ и у шталу, где му је један вџ јако оболео. И не слутећи на какво зло, сељак похита у шталу да обиђе болесног вола, кад у тај мах излете из куће један циганин и утече заједно са реченом циганком понесав собом како сав новац, тако и сахат сељаков. Вџ наравно не беше оболео.

Па и према чуварима јавне безбедности имају женске лакши положај, јер и они пре имају сажаљења у појединим случајевима према женским но према мушким. И ма да се то овима не може пребацивати, пошто и они у себи морају имати осећања човечности, то им се ипак има препоручити, да добро мотре на сваку женску, коју ноћу сусретну, па ма она у ком добу старости била, јер треба да имају, према до сада наведеном, на уму, да оне могу бити сумњиве, и да могу стојати у вези са извршењем какве крађе, која се у тој околини и у то време врши. Она њена тужба да ју је муж од куће најуррио, да су је спопали некакви болови, да ју је (шипарицу) маћеха тукла и најурила, не мора увек бити истинита, но шта више баш те околности могу чувару послужити као доказ, да је дотична женскиња сумњива, те зато и треба све да чини, што му његова дужност налаже. Ако је казивање дотичне женске истинито, то ће он лако докучити, па му се онда неће моћи пребацивати, што је био ревностан; а ако се опет увиди, да се је дотична женска претварала, само да њено друштво не буде спречено у започетој крађи, онда ће тако чувару његова опрезност служити на част, и он ће поред похвале од својих претпостављених и сâм собом бити задовољан, што је у дужности својој био пажљив и ревностан.

Полицајац и иследник у оваким случајевима имају сасвим супротан положај од чувара јавне безбедности. Овај (чувар јавне безбедности) налази стражара лоповског само онда,

ако крађа још није извршена, или јој се није у траг ушло; а ако је извршена, онда је сасвим природно, да и такав стражар није више на томе месту. Чувар јавне безбедности, дакле, може само тиме, што наиђе на каквог лоповског стражара закључити, да се у исто време негде у близини каква крађа врши, али о којој он још ништа не зна. Полицајцу и иследнику ретко се кад доведе такав човек, за кога му се доставља, да је ухваћен као стражар лоповски, и да је према томе без сумње негде у тој околини каква још непозната крађа извршена. С тога обично и бива, да неко јавља, да је каква крађа извршена, али да не може да каже, да је каквог човека у то време и у близини самог места опазио. Не обрати ли се на то пажња, онда се може врло лако десити, да лоповски стражар, само да своје другове спасе, омете чувара јавне безбедности тиме, што се учини пијан, те се даде уапсати. Узалуд ће онда и полицајац и иследник вајкати се, што немају ма каквих података о крађи, јер ће им у таком случају најтеже поћи за руком да кривце пронађу.

По себи се разуме, да приликом већих крађа, осим трагања за „лоповским стражаром“, не треба изгубити из вида и остале околности, које са том крађом у тесној вези стоје, и да ваља одмах учинити и потребан увиђај на лицу места и т. д. Поред тога ваља одмах изаслати своје званичне органе на све стране, којима ће дужност бити, да све и сва употребе, те да бар стражара лоповског пронађу и уапсе. При свакој већој крађи увек има таквих стражара; а ако је крађа извршена у каквој вароши или у каквој веома живој околини, онда је таког тражара безусловно неко морао видети; с тога и јесте у првом реду најважније то, да се бар они пронађу, који су га видели, па се онда може лакше даље трагање предузимати.

Понајвеће тешкоће у овоме бивају онда, ако су каквог лоповског стражара видели, и можда се са њим и разговарали, сами чувари јавне безбедности, јер се ови онда морају стидети да признаду, да су „главног лупежа“ тако рећи у рукама имали. У таком случају ваља сваки њихов претпостављени да им објасни, да често и није била њихова погрешка, што дотичнога нису ухватили. Ако је то био веома вешт стражар лоповски, он је онда умео да се и вешто претвара, а међутим се сваки човек и не може уапсити само за то, што је доцне у ноћ на улици виђен. Ако пак такав стражар лоповски није потпуно одговорио своме задатку, и ако се је ма у ком смислу показао сумњив тако, да га је орган јавне безбедности требао и морао уапсити, па то ипак није учинио, но се шта више дао заварати — онда је у таком случају најбоље и најправичније, да такав чувар своју грешку призна. Ово може тим лакше бити, што је обично грешка чуварева незнатна, и што му се ова лако опростити може, јер стражар лоповски обично уме овога вешто да заведе тако, да овоме и не падне на памет да га као сумњива ухвати и ухапси.

Ако пак полицијски чиновник ужива поверење својих подчињених, а особито ако ови знају, да он не долази у велику јарост, кад му они какву своју грешку признаду, онда ће се њему често десити, да му чувари јавне безбедности саопштавају, да су они у близини онога места, где је крађа извршена, ову или ону индивидуу видели, која се под разним изговором на томе месту задржавала. Стоји ли то, онда ваља ти органи пошто по то ту индивидуу да пронађу и уапсе. Ако је какав орган власти видео каквог човека, и с њиме се шта више разговарао, онда он ваља да даде своме претпостављеном и лични опис овога, јер то може бити од велике важности за проналазак самог дела.

Није ли пак чувар јавне безбедности што особитога приметио, онда се ваља на сваки начин трудити, да се дозна, е да ли је ко други од мимопролазећих тако што опазио. По себи се разуме да тај други не мора бити лице из непосредног суседства онога места, где је крађа извршена, јер може бити да оно из далека иде. С тога тај круг за проналажење, или да се што детаљније може дознати, мора бити што шири и разгранатији. Али и овде, као и у многим другим сличним случајевима, ваља најтачније и најсавесније пазити, да дотични орган буде што је могуће опрезнији, те да се дотично лице не заплаши и побоји да ће и оно за то дело одговарати. Ако дотични орган не умедне пажљиво према таким лицима да поступи и најобазривије их о потребном испита, онда она обично неће да кажу ни оно што знају, јер мисле да се и на њих што

сумња, а то је онда наравно велика грешка, која може осујетити проналазак криваца извршене крађе. Несмотреношћу јавног органа у испитивању лица, које би му можда могло дати каквог обавештења, може да причини то, да ово и ако је запазило какву лопуку, неће то да призна из бојазни да и оно не падне под одговорност какву. Особито ако је дотично лице срело какву женску, која је стајала као стражар лоповски, па је ословио и неко време са њом позабавио, неће из срамоте ток разговора казати иследнику, ако се овај није умео према том лицу тако понашати, као што му дужност у таким приликама налаже.

До сада је било говора о стражарима лоповским, како се они понашају при извршавању крађа упадањем у поједине зграде и ушуњавањем, а сада ваља напоменути још неке особине тих стражара, којима се они, приликом других крађа, служе. Они имају поред стражарења често још и других споредних послова, н. пр. да пажњу какве особе од правога лопова отклоне, или да ма шта друго чине, само да лопов у своје послу не буде спречен. Нека је и овом приликом напоменуто, да нема веће грешке, него кад се не испитају претходно све потребне околности, но се одмах и директно иде на то, да се прави учинилац ухвати. Таково шта врло ретко може да испадне за руком, јер готово увек има других околности, које претходе, или стоје у тесној вези са самом крађом, па тек кад се ове добро промотре и испитају, онда се тек може прави успех постићи т. ј. и извршење крађе спречити и кривци похватати. Наравно, да ово зависи од велике пажње и умешности органа власти, јер у таким случајевима може прави лопов да остане непажен и да умакне, а споредна лица, као: помоћници и стражари, могу се више експонирати, шта виша, они то често пута у интересу саме крађе и морају да чине.

Упита ли какав орган власти онога, кога је некакав кесарош покрао, да ли је кога у то време у својој близини опазио, који му се насртљиво приближавао, или му се ма у чему сумњив учинио, па му овај одговорио да „није“, а он добивши такав одговор ништа даље не предузима, тај треба онда да знаде, да неће много кесароша ухватити. У таким случајевима, дакле, ваља сву своју пажњу обратити и на оне особе, које су се у то време налазиле и мувале се око покраденога, које су га ословљавале, запиткивале, тражили од њега ватре да цигару запале, или му се ма у ком погледу услужне показале. Оваки помоћници упозоравају обично онога, који је одређен да га кесарош покраде, на какав леп предмет, на какву ванредну природну појаву, какву шаљиву или опасну околност, у којој се која трећа особа налази. За тим га зграбе и повуку на страну, као бајаги да га каква кола не прегазе, или какав човек са теретом не сруши. Онда га услужно чисте, јер му рекну да се укаљао, или га питају да ли није какву цепену мараму, или друго што, изгубио, као и да ли је можда свој кишобран променио, или свој штап где год оставио. На тај начин они се дотакну његовог тела, и ончим то осети, обрати сву своју пажњу на оно место где је дотакнут, те услед тога и не осети, кад га неко други у исто време на другом месту дотакне. То је један физиолошки моменат, помоћу кога врше кесароши своје крађе, које се друкче ни у ком случају не би могле извршити.

Ако би се хтео у томе смислу да учини какав експеримент, то ће се увидети, да се за таково што морају претходно неке припреме учинити. Договоре се н. пр. њих двојица да у једно исто време предузму акцију наспрам неког трећег тако, да она прва двојица у том случају буду експериментатори, а овај трећи објекат. — Први од оне двојице по узајамном договору и изненада да удари оног трећег у десно ребро, и кад то изврши, да даде одмах уговорени знак своје другу. Одмах за тим да и онај други удари овога у лево ребро, али да то учини много слабије, него што га је онај први у десно ребро ударио. Погодити моменат, кад овај други треба тај објекат да удари, јесте оно што је најтеже у овоме експерименту. Тај други ударац биће преран, ако се овај трећи (објекат) услед ударца и датог знака од стране онога првог експериментатора, није довољно прибранио, а биће задоцњен, ако се тај трећи услед ударца онога првога опет умирио. Прави је моменат да онај други експериментатор свој ударац изврши онда кад се објекат налази у највећој забуни. Испадне ли експериментат повољно т. ј. изврше ли експериментатори своје ударце

кад треба и у најзгоднијем моменту, па се објекат упита, шта је приметио и осетио, он ће за цело одговорити да је осетио ударац и чуо дати знак онога првог експериментатора, а мало за тим да је осетио још једен ударац тога првога и на истоме месту, али да није приметио да га је други експериментатор ударио. Према томе акција тога другог експериментатора не може се узети као засебна и самостална, но се она има адирати акцији онога првога, ма да је дејство првога ударца било с једне а другог са друге стране. Овај експеримент најбоље ће се расветлити овим примером:

Десило се, да је једно после подне једноме господину био прорезан и горњи и доњи капут, баш на ономе месту, где он у цепену доњег капута свој новчаник држи. Наравно да му је тај новчаник заједно са позамашном сумом новаца, која је у њему била, нестала. Покрађени господин није при томе, ама баш ни најмање што приметио, ма да је прорез, и ако је вешто и пажљиво извршен, био крстаст, те је према томе требао осетити. Сем тога и само вађење новчаника требао је приметити, јер прорези нису били тако велики, да је новчаник могао бити тако лако извучен. Али и поред свега тога дотични господин није ништа сумњивога запазио, није био ни у каквој већој гомили људи; нико га није гурао, запиткивао. Укратко, ништа му се тако није догодило, шта би му дало повода, да на то своју сумњу обрати.

Најзад, и после дугог и многог испитивања иследничковог о овоме и ономе, напомену покрађени господин готово сасвим зловољно, да му се је ипак нешто десило, али да то ни у ком случају не може са извршеном крађом у вези стајати. У то време, вели, ишао је за њим неки веома елегантан стари господин, који га на најучтививији начин упозори, „да је морао негде на какву поган нагазити“; јер он већ од дужег времена за њим иде, па да је осетио неки несносан смрад, па за то ако је у намери какву посету да чини, могло би то по њега веома непријатно бити. Он му на тој пажњи заблагодари и док је тај стари господин и даље свој разговор продужио, подигне он (покрађени) најпре једну ногу, и кад на њону не беше ништа, он онда подиже и другу, да и ту види има ли што на њону. У том тренутку тај стари господин ухвати овога чврсто за раме и рече смећећи се: „Наравно да је на једној ноzi тешко стајати, јер човек може тако најлакше да посрне, па вас с тога и задржах, јер сам мислио да ћете пасти, али ето и на тој ноzi нема ништа, и ја видим да сам био у заблуди. Сигурно сам ја сам угазио у какву поган а овамо хоћу то вама да наметнем!“ И још се тај стари господин из свег срца смејао на тај „комичан случај“ — али је за то још истог вечера био у затвору као помоћник коцкарски. Као што се је доцније показало, прави је лопов, разуме се, тачно употребио онај моменат, кад је стари господин своју жртву за раме ухватио, да као бајаги не посрне и не падне, те је за час прорез на оба капута учинио и крађу новчаника извршио. Да су, дакле, и лопов и његов помоћник у овоме случају били потпуно извежбани људи, о томе не треба ни говорити, а извесно је и то, да прорези на капутима и вађење новчаника не би могло остати неопажано, да покрађени господин није сву своју пажњу обратио на онај изненадни моменат, кад га је „стари господин“ за раме ухватио, као бајаги да га сачува, да не посрне и не падне.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

Д В О Б О Ј

Цртица из отменог друштва

ИЗ БЕЛЕЖАКА ЈЕДНОГ БЕЧКОГ ПОЛИЦИЈСКОГ КОМЕСАРА

(СВРШЕТАК)

Сад ми се учини да је крајње време — да изађемо из свога заклона. Моја појава и појава мојих људи збуни их све. Само гроф Х... и поручик ужурбаше се. Поручик подиже оружје које беше крај онесвешћеног младића и ишчезе са кутијом између дрвета. За то време док се један присутан лекар свом снагом труђаше, да онесвеслог поврати у живот, дознадох имена свију пратилаца и замолих их, да се са мном у Беч поврате. Онесвешћени остаде са лекаром и својим пратиоцима, а ми изађосмо на јасно осветљени друм. Звизнуше за кола, и

док ова дођоше, из шумске помрчине, напором лекара, појави се онесвешћени грофић. Беше блед и малаксао. Једва се на ногама држао. Дигоше га у кола. Ја допустих пријатељима да га однесу у Беч, како би се код куће опоравио, те да двобој на пиштоље може примити. За време вожње до куће (моји су људи ушли већ у трећа кола) причаше ми гроф Х..., како је гроф Едуард нанео увреду његовој мајци, а за једну такву увреду, прави витез ни једно друго задовољење не може тражити до „правду божију“ — двобој. „Ја носим на својим прсима, објашњаваше он, лик богородице, коју ми је владика даровао. Ја идем у борбу са убеђењем, да ћу неповређен из ње изићи, јер је свемогући господ сваком правом хришћанину милостив. — Он ће ме и овде сигурно сачувати, јер ће мога дрскога противника поразити, пре, но што ја руку на њега дигнем“. Ја видех први пут у своме животу човека са тако тврдом вером у коме је оличен — религиозни фанатизам. Само проучавање таквих људи, могло је многе догађаје старог и новог доба разјаснити. Даље ми причаше, како га је гроф Едуард, пред многим сведоцима назвао „Циганином“ — Мој отац, његова светлост гроф Х..., настављаше он, видео је пре тридесет година у Ј. Француској једну путујућу циганску дружину. Међу њима једну младу девојку ванредне лепоте, која је разноврсне вратоломне вештине изводила Црте њенога лица показиваху нежност и благородство. Мој отац осети неку наклоност према лепом детету, јер је није држао за кћер страшних чергара, но за украденог потомка какве угледне породице. Он узме њене хартије, плати добровољно извесну суму за додавање њено васпитање и посла је у Енглеску у један девојачки завод, где се за пуних десет година у сваковрсним вештинама и наукама васпитавала. Кад је мој отац по истеку тога времена своју усвојеницу посетио, беше она исто тако лепа, као што је била и пуна духа. Њеним дражима подлеже срце мога оца, који тада беше још млад. Противу жеље своје породице, ожени се он сиротом непознатом госпођицом, али се ни до данас не покаја, јер је моја мати права жена, најбоља мати, највернија супруга, врла другарица и образована. Једном речи, она има све оне добре особине, које се ретко у једној особи налазе. Ја шаљем често молбе створитељу неба и земље за моје родитеље. Ал' једну највише истичем а та је, да благи Бог скине једном мрачан вео са рода моје мајке“.

Овако разговарајући се стигосмо до трошарине на линији Маријахилфер. Монотono питање царинско: „Има ли што за трошарину?“ прене нас из размишљања. Хтедох добре човеку казати за двобој, који је подложен царини, али сам био потпуно уверен о потреби правичности тако званог „Божијег суда“, у коме се огледа величанствено задовољење за онога, који претрпи какву увреду, па је опере у крви свога противника.

Нисам знао, ко је била госпођа у црној копрени. Да ли јој је срце кудало за храбрим витезом или за онесвешћеним борцем? Или је то била баш сама лепа мати из Јужно Француске групе мрких „Египћана“. Све то нисам могао никада дознати. Гроф Х... хтеде више пута од мене да дозна, ко му је тајанствени догађај открио и ко је пред двобој послао онај прним велом обавијен бокор цвећа, који је опомињао на мрачан и језовити опроштај.

Ја сам дуго премишљао, да ли да изнесем на јавност ову историју из аристократског друштва? Двобој међу витезима, то је појмљиво. Може се десити, да један борац падне у несвест, кад хоће да крв свога противника поштеди. Али племенита мати из циганске дружине — то је оно што треба изричати. То је роман, који је просто измишљен, помислиће сваки који је романе читао. Но ја велим да није. Ова су лица у овим белешкама још и сад жива. Многи познају тог побожног хришћанског мегданцију, који сада игра политичку улогу, а тако исто и његову матер. Њена јужна мрка боја коже и ватрене очи, многومه је срце освојила. Многи из „друштва“ шапуће другоме јужно француску романтичну историју, али нико не каже име и ако се оно може штампати. Ми радимо то исто.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

БОРЂЕ УРОШЕВИЋ

лопов и разбојник.

Овај Борђе родом је из Лучана, окр. рудничког. Опасан је зликовац. Рано је почео њи по хрђавим делима. Први пут



био је осуђен у 22. години. По слици изгледа као неки покајник, али му је душа огрезла у злу. Ни време, ни осуде па ни савети, нису могли утицати на душу и срце овога зликовца. Он је остао онакав — какав и јесте. 15. марта 1891. г. осуђен је на 20 година робије у тешкоме окову и на 5 година полицијског надзора за више опасних крађа и хајдуковање. Помиловањем сведена му је казна на 11 година. Његов зликовачки дух не престаје радити ни у — казмати. Два пута је са робије бегао. Први пут побегао је из Љубичева где је био на раду, па се после три дана сџм јавио

својој управи. То је било 1895. године. Други пут је опет побегао, али је после десет дана био ухваћен. То бегство извршио је 27. фебруара ове године. Ово му је сада друга осуда. Као опаснога по друштво, ми смо га са осталима сликали, и његову слику износимо пред читаоце, да је добро упамте. Нарочито она околина у којој се он кретао и вршио своја зликовачка дела, треба исту слику вазда да има пред очима, јер је такав зликовац кадар све да учини.

Из албума начелника среза кључког.

Грозна је и одвратна историја ова два зликовца. Ми ћемо је по званичним подацима кратко испричати.



Стојан Стојановић — Фујор (онај већи, у црноме капуту, и ланцима на рукама) родом је из Велике Јасике, среза брзопаланачког, и Миленко Михаиловић (онај мањи у белој влашкој цоки) родом је из Подвршке среза кључког округа кра-

инског. Оба су решењем Начелства округа крајинског од 30. октобра 1895. године Бр. 4.347. оглашени за хајдуке. Ови разбојници хајдуковали су кратко време у Србији, и то највише у округу крајинском. У крајевима тога округа били су што по веле „страх и трепет“. Одатле су прешли у Румунију, где су у селу „Жијане Маре“ округу махеденском, ноћу 28. октобра 1895. године њих двојица, у друштву са још неколико зликоваца, који су били наоружани револверима и јатаганима, напали на кућу Георга Стојчана чиновника среза блахничког. Кад су ушли у кућу Георга су јатаганом исекли по врату. Његову жену Марицу сви су од реда обљубили а потом је јатаганом исекли по врату, од којих су удараца остали осакаћени. Најзад, слуги Николи Драгуцу, који је хтео бранити свога господара, одсекли су главу. По свршеноме убиству, однели су 8 великих златних дуката; 8 малих дуката; 50 наполеона, а сем овога и разних других ствари, као хаљине, преобуку и т. д.

По извршеноме делу Стојан и Миленко пребегли су у Бугарску. Тамо су се оба настанила и то у месту Лом Паланци. Стојан, који је по занату ковач, радио је ковачки занат, а Миленко је служио код појединих као обичан слуга.

Власт је одмах трагала за овим зликовцима. Траг је одвео на право место, и најзад буду оба ухваћена прошле године и у Србију спроведена. Данас се налазе у притвору код началника среза кључког и над њима се води кривична истрага. Овај страховити злочин ови зликовци не признају, али је он противу њих потпуно доказан, и они ће се кроз који дан спровести суду на осуду. То је кратка историја овога злочина. Описивати детаље: напад на кућу; мучење својих жртава; очајну борбу нападнутих са убицама и најзад, трагичну смрт вернога слуге Дракуца, далеко би нас у описивању одвело. То би био моменат колико ужасан толико исто и одвратан. Само ћемо овде још и ово напоменути. Стојан је већ у два маха раније био осуђиван на робију због опасне крађе и прављења лажнога новца. Миленко пак војнички је бегунац, који је такође пре по што је у војску ступио, био осуђен на 6 година робије за крађу стоке. Од ове казне издржао је 4 године а за осталу био је помилован. За тим је отишао у војску, па је отуда побегао и одметнуо се у хајдуке. Стојан је ожењен ал' нема деце а Миленко је нежењен. И Стојан и Миленко опасни су зликовци и склони бегству, јер су оба већ једном из судског притвора побегли. За то им слике и доносимо у нашем листу, јер није искључена могућност, да се једног дана нађу у слободи. Они не харају нити обијају туђе вијоке. Њихова је цел: убити па онда опљачкати. Држе: да мртва уста не говоре, и да ће према томе, њихов злочин остати у тајности и да га неће „јарко сунце проказати“... Ове две слике треба добро имати на уму све дотле, док правда над њима не изрече свој суд и док се пресуда не изврши. Све дотле, они су опасни и треба им лик добро упамтити.

ЛОПОВСКЕ ДОСЕТКЕ

I.

Вадимо један акт из судске архиве.

Из њега бележимо само ово што је од важности:

а) »Па онда — прича окривљени Петар — ми имамо наше јатаке и код жена. Те тек ваљају. Уме се та свакоме ђаволу досетити. Оно и ми смо „хон доле“, ама жене што су — то више нема... Тако једном ја и мој друг решимо, да покрадемо Њир Димчу, који је био отишао по еспап у Цариград. У кући је био само брат, ал' и он отишао код неке своје драгане чак у десету малу. Знате његову кућу? Одмах у ономе сокачету идући јалији. Била је то згодна ноћ... Ама, онуда се мувају неки ђаци, па смо се бојали да нас не опазе. Таман ми бијемо главу шта ћемо и како ћемо, док тек наша газдарица викну: не берите бригу! Пођите ви на ваш посао а ја ћу стражу чувати. Лако је мени с ђацима. Голобрада су то дерлад. Хајд' само ви а за остало је моја брига. Кад чујете да јаучем, ви се пожурите са пљачком па мџац у мрак. Знајте, да ћу ја опасност уклонити. Ако ништа не чујете, онда без бриге вршите ваш посао. Знате, да је око куће велики

плот? Треба само направити „дѐру“ — пролаз — па унутра. Са друге се стране не може ући, мањ у авлију оног старог пензионера... И тако се кренемо на посао. Ја и мој друг уђемо кроз направљени отвор у авлију, а и наша газдарица за нама. Хитра као мачка. Непрестано звера на све стране. Заборавио сам вам казати, да онај пензионер има два одрасла сина, и да само они могу из његове авлије проћи поред плота Њир Димче. Они, као ђаци, често ноћу тумарају по селима и састанцима. Еле, ми се упутисмо преко басарама у собу Њир Димчину и одпочесмо наш посао. Претурисмо све и нађосмо у сандуку много новаца и ствари од вредности. Покуписмо све, па хтедосмо завирити и у собацик, док од једном чујемо у авлији неко запомагање. Ослушнусмо за час. То беше глас наше газдарице. Појуримо са покрађом напоље... Заустави смо се за часек на басарама... Јаук се понови... .

б) Зовем се Марија Шулиц Тако је било ко што они кажу... Дошла сам у авлију с њима, а они отишли горе... Пазила сам да ко не наиђе... Беше неко време тихо и мирно... На један пут чух неки жагор из авлије пензионаре, баш поред самог плота. Напрегнем сву своју пажњу. То беше два младића. Застадоше поред оне дѐре и нешто почеше разгледати. Штрецину ме око срца. Бог и душа — помислих — они ће и у ову авлију. Мора да им је нешто пало у очи. И доиста, један се поче провлачити кроз плот. Сад сам била на чисто, да су то синови онога пензионера. Проваљен плот изазвао је сумњу у њима. Дам се одмах на посао. Легох на земљу и стадох тихо стењати и јаукати. Младићи се узверише. Ја све јаче стењи. Оба се провукоше кроз плот. То сам и хтела, да добијем времена те да дам знак онима горе да беже. Ко си ти, упиташе ме они... По богу браћо, сиротица, осрамоћена, убијена... Дошао ми је час да се — олакшам... Ево, ту је... Па зар овде?... Тутите, по богу браћо... Несмем од родбине, света... Јаој... викнух тако јако, да су они горе добро чули. Јаој, зовите ми какву жену... одмах... молим... Младићи се згледаше. Нешто прогунђаше, па онда одоше. Један се упуту у правцу горе, а други у правцу доње улице... То је било за тренут само. Ови моји, јурнуше преко басарама а ја за њима. Нестаде нас оданде као да нисмо ни били... Како су изгледали они младићи, који су можда дошли са неком бабицом па не нађоше на месту ни породиљу ни њен пород, могу мислити. А како је тек изгледао Њир Димча, кад је за ово сазнао!... Ето, тако је све било!... Шта ћу! Морала сам да спасем она два обешечака. Па онда, није баш ни мени било лоше од њих... .

II.

. Па ево — прича на протоколу свога преслушања Еуфимија Шантић — било је то овако: Коста и Илија били су „мераклије“ на Манду Јоцића кафецију код „златног буренцета“. Имао је једнога дана добар пазар. Неко занатлијско друштво славило је свога патрона па је газда Манда добро ђарио. Чекали смо вече, да се и последњи гости разиђу. Коста „надгвирну“ кроз прозор споља и виде, како газда Манда отвара чекмеце и хтеде да преброји свој пазар. Згодна прилика. Требала сам ја прво да одпочнем своју „улогу“. Уђем у авлију. Из авлије јурнем као без душе у кафану. Газда Манда стао па ме зачуђено гледа. Нисам му дала прилике да он мене што упита, већ ја као згранута повикох: што си стао ту к'о проштац. Брже горе, газдарица хоће да умре. Нешто јој пуче у трбуху. Сирота млад!.. Газда Манда као без душе појури уз басарама а Коста и Илија брже боље уђу у кафану; дигну из чекмецета сав новац па јџа на врата а ја за њама. Газда Манда мислио је, да га ја пратим, па није ни сањао, да ће га овако „бува ујести“. За нашу срећу, није му се ту момак десио, ал' би ја и њега с врата скинула. Хе, ми *стражари* праве смо видре. Свакоме се ђаволу досетимо... Тако је све било... Ту сам, па Бог вам, а душа вам!... Из ове коже никуд! Така ми је зар „судбина“ да се нађем у тако хрђавом друштву!... Признајем све. На мој део пало је 39 гроша и 10 пара. Ето, за то ћу да страдам... Није много, бога ми.....

ПОТЕРА

АЛЕКСАНДАР ТОТ

Ова индивидуа као што се из слике види, има врло лепу спољашност. Знајући и сам то, он се вешто протура кроз свет, увек елегантно одевен, издајући се час за молера, час за скулптора. Тако долази у друштва и врши своје операције. Поред многих других превара и крађа он је ноћу између 14. и 15. октобра ове године извршио у Пешти поару у адиђарима од вредности 3000 форината, па побегао у свет.

Због ове крађе тражи се на све стране.

Кад вам ко понуди на продају златан прстен, сат, ланац или какву другу скупоцену ствар од женског накита, обратите пажњу да у њему не познате овога лопова. — Опис је његов овакав: висок; лица дугуљаста; косе плаве. Стар 24—25 година. Говори словачки, немачки и мађарски.



ЈОЗЕФ ТАСЛЕР и МАКС ШИЦЕР

варалице — „мајстори над мајсторима“.

Назвали смо их: мајстори над мајсторима, а тако и јесте у самој ствари. Они су у своме послу такви мајстори, да ни лоповска хроника није до сада „бољих“ прибележила. Лењи од природе, да на поштен начин што год зараде, они се удружили. Спојили су у једну целину две своје опаке снаге, да само лакше могу вршити свој одређени задатак. Они траже „леба без мотике“. Небројено пута кажњавани су у Аустро-Угарској за своја вараличка дела. Тамошњој долицији познати су као мајстори у своме — „занату“... За последње учињене преваре траже се на све стране, ал су они срећно некуда умакли. Црна хроника бележи овај догађај:



Пре три месеца, на белој лађи, која доњим Дунавом путује за Пешту, на домаку саме Лом-Паланке, путници беху нешто узнемирени. Запомагање једнога путника — „аргата“ — искупило је путнике на лађу у једну гомилу. Ствар беше од општег интереса и саучешћа. Ево што се за неколико тренутака догодило на тој лађи:

Неки сиромашни Србин из Фијуме, аргатовао је по Влашкој и Бугарској и тамо печалбом зарадио двадесет наполеона. Враћао се весело својој кући. У глави тога сиромашка рађаху се на изменце све лепше и лепше слике. Видео је жену и децу своју. Он им хита у сусрет и кличе: не брините се, нећете више гладовати, отац има пара!... Своју мучну тековину држао је у шпагу у једноме фишеку. Често је притискао то место својим дрхћућим рукама. Та узбуђеност није остала непопажена од — аргусових очију две препредене варалице. Они су на свој начин дознали, да овај сиромашак има при себи у

фишеку двадесет наполеона. План је био готов: како ће овога сиромашка опљачкати. Дадоше се оба на посао.

Један од њих поче се пипати по џеповима и на послетку викну:

— Ајао, мене су покрали. Однесе ми сав новац.

Сиромашак у једноме крајичку слуша и гледа овај призор. Чисто и не дише. Жао му беше, што онај „покрађени“ хуче и запомаже.

Најзад онај „покрађени“ приђе сиромашку и рече му:

— Ти си мој новац украо?

— Нисам — заклињаше се сиромашак — Ево, па види. Немам више до ових 20 наполеона... То је моје... То сам зарадио...

Варалица узме фишек с новцима, окрете га неколико пута па онда рече:

— Није то мој новац. — У тренутку видео је хартију и спазео је како је и на који начин новац у њој завијен.

Међутим онај други беше изишао из другог плаца и отишао горе на „фердек“. Покрађени одјурџи њему. Нешто му тихо поче на уво шаптати. Наста мали тајац. Онај други поче нешто живо радити. Најзад рече својој другу: хајдемо, готово је. И оба одоше опет доле у II плац, где је онај сиромашак седео. У томе тренутку беху само њих троје. Остали путници шетаху горе по лађи и удисаваху свеж, вечерњи ваздух. Дошав ово двоје до сиромашка, онај „покрађени“ одпоче:

— Господине комесаре, мене су покрали. Однели ми фишек са новцима. Молим вас извидите ствар. Сумњам да ме је је баш онај онде покрао. — И ту показа прстом на онога сиромашка.

Лажни комесар неприметно држао је у руци нешто на форму фишека и приђе озбиљно сиромашку.

— Што си ти бре покрао овог поштењог човека — осече се он на сиромашка.

— Нисам г. комесаре, тако ми моје деце. Ево, то је све што при себи имам, ал то је моја зарада, — и он наивно показа фишек са својим наполеонима.

„Комесар“ узме фишек и показа га ономе „покрађеном“.

— Је ли ово твој новац? — упита га озбиљно.

— Није, мој је био у плавој хартији.

— Кад није — настави „комесар“ — а ти ћути па тражи тамо где си изгубио. За тим врати сиромашку примљени фишек. Ал само док би човек оком трепнуо, лажни комесар подметуо је сиромашку свој фишек а онај његов стрипао брзо и неприметно у свој шпаг.

Сиромашак и не сањајући да је преварен, грчевито стиште свој фишек и мету га на своје место. Обе оне варалице изађоше на кров. Како је лађа у томе часу приспела до обале Лом-Паланке, то варалице изађоше и изгубише се у унутрашњост ове варошице. Лађа је даље пловила. Сиромашак благосиљаше Бога, што га је опростио „беде невидовне“, и хтеде видети своје наполеоне, своју циглу имовину. Но како беше јадноме човеку, кад је у место својих наполеона видео — никлове од по 20 п. дин. Врисну из гласа: тешко мени, мене покрадоше! Помагајте људи!... Свет се згрну. Наста општа узбуђеност кад дознадоше, шта се са овим сиромашком догодило. Од варалица, који су овоме несрећнику подметули други фишек, ни трага ни гласа. Добра, милостива и бољива срца смилуваше се на овога јадника, те му ни брзу руку прикупише мало прилога, како би бар до куће могао одпутovati. За прикупљање прилога заузео се и сам начелник округа подунавског који је баш том лађом путовао.

Да не буде то овај Јозеф и Макс?

Ко ће то знати. О томе хроника ћути...

* * *

Мало њихове биографије, није на одмет: Јозеф је рођен у Аустро-Угарској. Има око 32 год. Католик је. Ожењен, а по занату је калфа кројачки. Средњег је раста. Сух, лица дугуљаста и бледа; косе смеђе, очију плавих, зуба здравих и бркова смеђих. На врату има један оток. — Макс је рођен у истој месту где и Јозеф. Има 22 године. Пореклом јеврејин; по занату фарбар. Оба се траже ради извесних превара. И Јозеф и Макс спадају у врсту оних варалица, који путнике по лађама и железницама варају и плачкају. Оба су више пута пу-

товали, па није искључена могућност, да су баш ова два не-ваљалца опљачкали оног нашег Србина на белој лађи, тим пре, што оба говоре доста добро српски.

Путници, чувајте се ове две препредене варалице, а чувајте се у опште од свакога непознатог кад сте у лађи и на железници.

Јован Првул-Његран, из Злота, има да се стави под кривичну истрагу и у притвор за убиство и разбојништво. Убиство је извршио над Адамом Јовановићем-Бакераном, трг. из Злота. Он је 1. ов. мес. побегао испред спроводника. Влак је, али добро српски говори; стар је 35 год. повисок, црномањаст, носи кратку црну браду и бркове, напред на челу има дугачку велику црну косу, у оделу влашком, са белом влашким шубаром на глави. — Наредује се потера за њим и пронађеног упутити начел. окр. тимочког с позивом на Бр. 7919. или Управи гр. Београда на Бр. 24510.

Сава Ђирић, бив. механџија из Гроцке, који је окривљен за више опасних крађа, ноћу између 14. и 15. о. м. провалио је зид на апсани ср. грочанског и побегао. Сава је стар 40 год., средњег стаса; дежмекаст, смеђ, бркова повеликих — пуних — риђих, косе смеђе, брија се, али скоро није, за то је у лицу коснат. Од одела има на себи: црни штотани капут и прслук, панталоне грао у дуж штрафтама — од материје, на ногама ципеле а на глави шубару јагњећу; има никлован сат са три капка, са челичним простим ланцем; у оду трапав, кад говори заноси бугарски; врло је вешт и опасан лопов и варалица. — Нађеног Саву стражарно упутити начелнику среза грочанског с позивом на акт № 12023/97. или Управи гр. Београда на Бр. 24639.

Максим Савић, слуга из Ђуприје, осуђен је пресудом начелства окр. моравског од 25. пр. мес. КМ 8394, која је постојала извршена, на 200 дин. новч. казне или 40 дана затвора, због кријумчарења дувана. Максим је отумарао незнано где у намери да осујети извршење горње пресуде. Он је средњег раста, црномањаст, има 23 год., доња трепавица на левом оку повучена је доле. Од одела носи: чакшире, опанке, на глави шајкачу. — Нађеног треба стражарно упутити истом начелству с позивом на нумеру пресуде или Управи града Београда на акт Бр. 24601.

Радован Н. из Буковара, Аустро-Угарске, слуга Тасе Цветковића, пекара из Смедерева, 17. ов. м. изјутра украо је од газде 54 динара, завијени у једну мараму шарену и побегао путем Београду. Радован има 19 година висок, смеђ, не брија се, но могуће, да ће се у цели прикривења обријати. Носи врло малу брадицу, шешир црн стари, капут мали затворене боје, врсканут велики поцепан — избелео, панталоне шарене зелено беле, поцепане, чокуле војно аустријске поцепане и узицама од цакова крпљене и шивене. — Пронађеног треба стражарно упутити Начелству округа подунавска, с позивом на Бр. 19.907 или Управи града Београда № 24.826.

Марко Јовановић, из Венчана, стар 30 год., смеђ, очију граорастих — малих, крије очи од човека а жив му је поглед; њопав у палцу једне руке; окривљује се за опасну крађу извршену Грујици Милутиновићу из Дудовице, а налази се под судом за крађу оваца, но суд га пустио да се из слободе брани. Марко је побегао заједно са својом женом, која је висока, око 20 година стара, у опште црномањаста. У оделу сељачком. Кад Марко долази у Београд, одседа код „Тетова“ или у оној околини. Зна се намера његова да хоће преко, с тога треба обратити строгу пажњу на њега. Ухваћеног треба спровести начелству ср. колубарског с позивом на Бр. 10569 или Управи града Београда на Бр. 24871.

Драгољуб Тврдишић, винарски помоћник, 17. ов. м. извршио је опасну крађу у Шапцу, па је по извршеној крађи побегао у Београд. Драгољуб је стар 19 год., стаса средњег. Нос има кукаст и подугачак, у лицу је смеђ, одевен немачки. Има црн мекан шешир и на ногама ципеле. — Нађеног Драгољуба треба стражарно спровести Начелству округа подринског, с позивом на Бр. 14.621, или Управи града Београда с позивом на Бр. 24.907.

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА

Молимо наше претплатнике, чиновнике полицијске, који су последњим указима премештени, пензионисани или отпуштени, дан ам јаве: први, кад су разрешени од дужности и отпутовали на ново одређење, а други и трећи, куда су отишли да се настане. То нам је потребно да знамо где да им лист шаљемо. Од предпрошлог броја ми смо за све среске начелнике адресовали бројеве са: „Господину Начелнику среском“. То смо учинили с тога, да би они, који су већ отпутовали у други срез, могли да узму број који се у оно место шаље. Они пак чиновници који су последњим указима враћени у службу и досада нису били наши претплатници, немају права на бројеве које се шаљу и ако на адресу његовога звања. За њих имамо бројеве испочетка и они треба за то да се обрате уредништву.

У данашњем броју доносимо распис Господина Министра унутрашњих дела, од 11. октобра т. г. У идућим бројевима донећемо и све остале до данас издате расписе, па ћемо тако у будуће, сваки распис чим буде изашао одштампати у нашем листу.

К Њ И Ж Е В Н О С Т

Изашла је из штампе књига: „Збирка расписа полицијске струке“ М. С. Владисављевића, писара министар. унутр. дела, у којој је отштампано преко 230 нигде не штампаних расписа, а сем тога и регистар расписа, који су у зборницима налазе. Цена 1:50 динара.

ИЗРАЂУЈЕМО НАЈБОЉЕ И НАЈЈЕФТИНИЈЕ

УНИФОРМЕ ЗА ПОЛИЦИЈСКЕ ЧИНОВНИКЕ

КРОЈ И ИЗРАДА ИЗВРСНА.

Највеће стовариште за спрему, као што су: капа, нарамњак, сабља, кајас, темњак, рукавице, мамузе, несесери за пут и за јело, чугурице и т. д.

Најновији ценовник и мустре шаљемо на захтев бесплатно. — Молимо за што веће поруџбине

МОРИЦ ТИЛЕР И КОМП.

ДВОРСКИ ЛИФЕРАНТИ

Њ. В. Краља од Србије, Њ. В. Цара и Краља Аустро-Угарске, Њ. В. Краља Грчког. Њ. В. Шаха персијског, Њ. В. Престолонаслед. грчког и Њ. В. Надвојводе Јосифа.

Београд, Краљ-Миланова улица (Теразије) бр. 9.